

Besluit **Accreditatiebesluit met een positief eindoordeel met beperkte geldigheidsduur voor de opleiding Bachelor in de verpleegkunde (professioneel gerichte bachelor) van Odisee¹**

datum	Samenvattend oordeel van de visitatiecommissie (visitatierapport 2014)
13 juli 2016	De visitatiecommissie (hierna commissie) heeft vastgesteld dat de opleiding Bachelor in de verpleegkunde (professioneel gerichte bachelor) met uitzondering van het voldoen aan de Europese richtlijn voor klinisch onderwijs voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen.
onderwerp	Ze beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als goed.
Accreditatierapport en -besluit (003109)	
bijlagen	
5	In 2010 werd een integratieovereenkomst tussen de Hogeschool-Universiteit-Brussel (HUB) en de Katholieke Hogeschool Sint-Lieven (KAHO) goedgekeurd. Beide engageerden zich tot een personele integratie van de Raden van Bestuur, de ontwikkeling van een gemeenschappelijke organisatiestructuur en het voeren van een gezamenlijk strategisch beleid. Intussen is de personele integratie van beide Raden van Bestuur gerealiseerd. In het academiejaar 2011–2012 werd gestart met de implementatie van de nieuwe gemeenschappelijke organisatiestructuur. De opleiding behoort nu tot het studiegebied Gezondheidszorg van de fusiehogeschool HUB-KAHO. De impact van dit fusieproces op de opleiding Verpleegkunde van HUB is groot, omdat er een gelijklopende opleiding bestaat binnen KAHO, met vestigingsplaats in Aalst en Sint-Niklaas. Deze opleidingen staan voor de grote uitdaging een verregaande samenwerking te ontwikkelen en te bestendigen. In dat kader wordt gewerkt aan een gezamenlijke visie van de cluster, bestaande uit de opleidingen Verpleegkunde en Vroedkunde en de BaNaBa's in de gezondheidszorg. Op het ogenblik van de visitatie was de juridische en praktische integratie van de opleidingen Verpleegkunde van de fusiepartners nog niet voltooid, waardoor zij apart werden gevisiteerd.

De verpleegkundeopleiding te Brussel

De professionele bacheloropleiding Verpleegkunde behoort tot het studiegebied Gezondheidszorg van de fusieschool HUB-KAHO. In het academiejaar 2011–2012 waren 120 studenten ingeschreven in het reguliere programma en 54 in het studietraject voor werkstudenten.

De opleiding profileert zich door haar keuze voor het aanbieden van een generieke opleiding zonder afstudeerrichtingen of keuzetrajecten. Zij wenst studenten met een zo breed mogelijk inzetbaarheid op de arbeidsmarkt af te leveren. De opleiding focust

¹ Per 1 januari 2014, voorheen: HUB-KAHO. In dit besluit worden beide benamingen gebruikt.

Pagina 2 van 15 eveneens op interprofessioneel opleiden en heeft een grote aandacht voor internationalisering en interculturaliteit.

Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau

De commissie beoordeelt het beoogd eindniveau als goed.

De visitatiecommissie stelde vast dat het beoogde eindniveau van de opleiding conform is met de doelstellingen van het gevalideerde domeinspecifiek leerresultatenkader, en dit zowel voor het reguliere traject als voor het studietraject voor werkstudenten. De commissie kon vaststellen dat de opleidingsdoelen gedragen worden door het hele opleidingsteam en dat ze bij zowel studenten, alumni als werkveld gekend zijn. Ze zijn op een duidelijke manier vertaald naar deelcompetenties en gedragsindicatoren. Verder zijn ze ook expliciet opgenomen als streefdoel binnen de persoonlijke ontwikkelingsplannen van de studenten, wat voor hen duidelijk richtinggevend is voor hun handelen.

De opleiding heeft binnen haar doelstellingen een aantal duidelijke keuzes gemaakt om zichzelf te profileren binnen het Vlaamse landschap. Vooreerst gaat het om de keuze om een generieke opleiding aan te bieden waarin geen afstudeerrichtingen of keuzetrajecten meer aanwezig zijn. De opleiding heeft hiermee duidelijk gevolg gegeven aan de Europese richtlijnen terzake. Zij heeft er voor gekozen om in de basisopleiding de studenten met een zo breed mogelijke kennis- en vaardigheidsbasis op te leiden en om specialisatie te voorzien in postgraduaats- of bachelor-nabacheloropleidingen.

Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsproces

De commissie beoordeelt het onderwijsproces als goed.

Het reguliere programma omvat 180 studiepunten en het studietraject voor werkstudenten maximaal 180 studiepunten. De studiebelasting ligt hoog, maar is niet problematisch. Het programma is opgebouwd uit 4 beroepsondersteunende en 3 beroepsspecifieke onderdelen die door verschillende leerlijnen aan elkaar gekoppeld worden. Er is doorheen de leerlijnen een duidelijk stijgende lijn aan complexiteit zichtbaar doorheen het reguliere traject. De leerlijnen zorgen ook voor een goede samenhang tussen het theoretisch en het praktisch onderwijs. De wetenschappelijke leerlijn is zichtbaar maar nog 'in wording'. In het kader van interprofessioneel opleiden worden diverse opleidingsoverschrijdende projecten georganiseerd.

Het aandeel klinisch onderwijs binnen de opleiding bedraagt 99 studiepunten. Daarvan zijn 41 studiepunten effectief stage. Met betrekking tot de zeven zorgdomeinen stelde de commissie vast dat elke student klinisch en/of theoretisch geconfronteerd wordt met al deze domeinen.

Het studietraject voor werkstudenten is identiek aan het reguliere programma maar wordt voornamelijk via andere werkvormen (zelfstudie en afstandsonderwijs) aangeboden. Inhoudelijk wordt de klemtoon meer gelegd op het reflecteren over het handelen dan op het aanleren van de basisvaardigheden.

De opleiding maakt gebruik van een grote variëteit aan onderwijsvormen en leermiddelen. In het studietraject voor werkstudenten wordt voornamelijk gewerkt met afstandsonderwijs. De cursussen gaven een compleet beeld van het verpleegkundig beroep, hoewel de algemene kwaliteit wel nog voor verbetering vatbaar was.

Pagina 3 van 15 Internationalisering is expliciet opgenomen in het programma. Geen enkele student kan afstuderen zonder in aanraking te komen met andere talen en culturen. Dit kan via korte of lange stage ervaringen en andere mobiliteitsopties of door deelname aan initiatieven die worden georganiseerd in het kader van internationalisation@home.

De opleiding heeft een duidelijk beleid met betrekking tot evaluatie en toetsing. Validiteit, betrouwbaarheid en transparantie zijn staan daarbij voorop. Studenten weten duidelijk wat van hen wordt verwacht en waarop zij geëvalueerd zullen worden. Diverse maatregelen ondersteunen een objectieve beoordeling. Studenten worden bij de beoordeling van de stage en de bachelorproef zowel beoordeeld op hun proces als op hun eindproduct.

De personeelsomkadering van de opleiding is zowel kwalitatief als kwantitatief in orde. Uit de aanwezige curricula vitae kon de commissie duidelijk zien dat het personeel de nodige expertise in huis heeft om de studenten de vooropgestelde doelstellingen te helpen bereiken. Er is een duidelijke mix tussen inhoudelijke, verpleegkundige experten en personeel met competenties op vlak van pedagogisch-didactisch en op vlak van algemene vakken.

De opleiding beschikt over een verzorgde infrastructuur en een goed uitgewerkt skills lab. Er is voldoende up to date materiaal aanwezig voor het vaardigheidsonderwijs. De opleiding heeft aandacht voor opleiding in een realistische setting en heeft hierin de laatste jaren ook geïnvesteerd. De mediatheek en de beschikbare digitale bronnen zijn in orde. Studenten kunnen ondersteuning krijgen van 4 diensten: studiebegeleiding, studentenbegeleiding, trajectbegeleiding en de ombudsdienst. Alle diensten hebben een goed uitgewerkt en complementair aanbod. Voor inhoudelijke begeleiding kunnen de studenten bij het onderwijzend personeel terecht. Voor andere vragen zijn de nodige diensten aanwezig.

Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Gerealiseerd eindniveau

De commissie beoordeelt het gerealiseerde eindniveau als goed

Voor de bachelorproef bestaat net zoals voor de stage een duidelijk vademecum waarin de doelstellingen, vereisten, data, begeleiding en beoordelingscriteria zijn opgenomen. De kwaliteit van de gelezen eindwerken voldeed ruimschoots aan de verwachtingen van de commissie.

De alumni van deze opleiding (zowel het reguliere programma als het studietraject voor werkstudenten) behalen volgens de commissie de nodige competenties om als verpleegkundige aan de slag te gaan in het bredere beroepenveld. Tijdens het gesprek bleek dat de studenten ook erg tevreden zijn over hun opleiding. Sterke punten zijn volgens hun onder meer de aandacht voor het multiculturele en de meertaligheid, de link met de verdergezette opleidingen, de instroomvoorwaarden en het bijbehorende assessment en de resolute keuze voor een generieke opleiding.

De commissie concludeerde op het einde van het bezoek dat de omschakeling van de opleiding van afstudeerrichtingen naar een generieke opleiding door de opleiding tot een goed einde is gebracht. De studenten zijn breed inzetbaar in het werkveld en voldoen in hoge mate aan de vooropgestelde opleidingsspecifieke leerresultaten.

De verpleegkundeopleiding te Aalst en Sint-Niklaas

De professionele bacheloropleiding Verpleegkunde behoort tot het studiegebied Gezondheidszorg van de fusieschool HUB-KAHO. In het academiejaar 2011–2012 waren

Pagina 4 van 15 193 studenten ingeschreven in het reguliere programma te Aalst en 224 studenten te Sint-Niklaas. Voor het studietraject voor werkstudenten gaat het respectievelijk om 73 en 110 studenten.

De opleiding profileert zich door het aanbieden van een generieke opleiding, maar dit is nog niet volledig zichtbaar in het onderwijsproces. Beide locaties profileren zich door een studentgerichte werking en een accent op levenslang leren. Beiden hebben een sterke lokale verankering die zorgt voor campuseigen accenten en keuzemogelijkheden.

Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau

De commissie beoordeelt het beoogd eindniveau als goed

De visitatiecommissie stelde vast dat het beoogde eindniveau van de opleiding conform is met de doelstellingen van het gevalideerde domeinspecifiek leerresultatenkader, en dit zowel op beide locaties alsook voor het reguliere traject als voor het studietraject voor werkstudenten. De opleiding is voor de uitwerking van haar opleidingsspecifieke leerresultatenkader vertrokken van een duidelijke missie en visie op een professionele bachelor verpleegkunde. Deze missie en visie vertolkt duidelijk waar de opleiding voor staat en werd onderschreven door verschillende betrokken stakeholders. De pijlers van de missie en de visie zijn ook zichtbaar aanwezig in de opbouw van het curriculum en worden door docenten, werkveld en studenten als absolute meerwaarde herkend. Inzake doelstellingen maakt de opleiding gebruik van het associatiekader waarin 21 competenties en 6 rollen zijn gedefinieerd.

Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsproces

De commissie beoordeelt het onderwijsproces als goed (regulier) en voldoende (studietraject voor werkstudenten)

Het reguliere programma omvat op beide locaties 180 studiepunten en het studietraject voor werkstudenten maximaal 180 studiepunten. De opleiding wordt als zwaar, maar niet problematisch ervaren. Het programma is opgebouwd rond 6 rollen en drie leerlijnen. De conceptuele leerlijn, de leerlijn geïntegreerd vaardigheidsonderwijs en professionele ontwikkeling en de persoonlijke ontwikkelingsleerlijn bepalen de verticale opbouw van het programma. De interne samenhang wordt verder door de 6 rollen van de verpleegkundige bewaakt. Zowel de samenhang als de volgtijdelijk zijn in orde. Theoretische en praktische competenties worden steeds gekoppeld aan elkaar. In de opleiding is ook duidelijk praktijkgericht onderzoek aanwezig.

Het aandeel klinisch onderwijs binnen de opleiding bedraagt 90 studiepunten. Daarvan zijn 53 studiepunten effectief stage. Met betrekking tot de zeven zorgdomeinen stelde de commissie vast dat de opleidingen inspanningen levert om deze allemaal klinisch aan bod te laten komen, maar dat dat zij daar niet steeds voor alle studenten in slaagt. Het studietraject voor werkstudenten is identiek aan het regulier traject qua vormgeving en beoogd eindniveau maar wordt qua timing en werkvormen anders ingevuld. Tijdens de gesprekken vernam de commissie dat er wel af en toe problemen ontstonden met de praktische organisatie van dit programma. Zij vraagt de opleiding dan ook voldoende aandacht te besteden aan de communicatie met deze groep zodat dit geen belemmeringen oplevert voor het vlot doorlopen van de studie.

Qua onderwijsvormen en leermiddelen stelde de commissie vast dat een duidelijk beleid rond bestaat en dat een brede variëteit wordt gebruikt. Het cursusmateriaal was voldoende

Pagina 5 van 15 breed en up-to-date. De invulling van peer tutoring, het Simulatie en Trainingscentrum (SiTCa) en het leezorgcentrum kon de commissie appreciëren.

De opleiding heeft sedert de vorige visitatie aanzienlijke inspanningen geleverd inzake internationalisering met positief resultaat. Zowel qua mobiliteit als @home biedt de opleiding heel wat mogelijkheden, maar de kloof tussen de resultaten van beiden was volgens de commissie nog te groot. Ook voor traject voor werkstudenten waren de realisaties te beperkt. De effectiviteit van internationalisering kan dus nog verhoogd worden.

De opleiding heeft een transparant toetsbeleid dat voldoet aan de vooropgestelde kwaliteitscriteria. Binnen de opleiding wordt gewerkt met een toetscommissie die zowel de methode als individuele vragen screent en waar nodig bijstuurt. Er wordt gebruik gemaakt van een grote variëteit aan evaluatievormen en feedbackmogelijkheden. De beoordeling van de stages is doordacht. Die van de bachelorproef is de voorbije jaren transparanter geworden.

De personeelsomkadering van de opleiding op beide locaties is zowel kwantitatief als kwalitatief voldoende voor het verstrekken van het onderwijs. Uit de aanwezige documenten tijdens het bezoek was duidelijk af te leiden dat alle nodige competenties bij het personeel aanwezig waren. Er is een duidelijke mix tussen inhoudelijke, verpleegkundige experten en personeel met competenties op vlak van pedagogisch-didactisch vlak en algemene vakken. De verhouding tussen opleidingsniveaus en de aanwezigheid van een groot aantal masterdiploma's en twee doctors bij het korps is daarbij een sterk punt. Positief was eveneens de cyclus van functioneringsgesprekken die op structurele manier worden gevoerd, het stimuleren van personeelsleden tot het volgen van de masteropleiding, het inwerken van nieuwe collega's en de gevolgde professionaliseringsactiviteiten. Een heel sterk punt uit het personeelsbeleid vond de commissie de aansluiting bij de actuele praktijk.

De commissie vond tot slot dat het hele onderwijsteam een gedrevenheid en betrokkenheid uitstraalde.

De materiële voorzieningen van de opleiding zijn globaal in orde. De skills labs zijn op niveau en beschikken over het nodige materiaal. Het Simulatie- en trainingscentrum (SiTCa) met hoogtechnologische pop en bijbehorende apparatuur zijn een grote meerwaarde voor de opleiding. Opvallend was het kwaliteitsverschil tussen de mediatheken waarbij vooral deze te Aalst in negatieve zin opviel. De opleiding beschikt over een degelijk aanbod inzake studie- en trajectbegeleiding die gekenmerkt wordt door een persoonlijke aanpak. Docenten fungeren als supervisor en ondersteunen een bepaalde groep studenten gedurende het volledige academiejaar. Voor financiële en psychosociale problemen kunnen studenten terecht bij de dienst studentenvoorzieningen. Bij deze dienst kunnen ook specifieke voorzieningen worden bekomen.

Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Gerealiseerd eindniveau

De commissie beoordeelt het gerealiseerde eindniveau als goed

Het toetsbeleid van de opleiding voldoet aan de vooropgestelde criteria en garandeert dat studenten getoetst worden op de relevante leerresultaten. De commissie vond het toetsbeleid heel duidelijk beschreven en bijzonder transparant voor alle betrokkenen. De beoordeling van de stages kan volgens de commissie als doordacht worden bestempeld. Het niveau van de eindwerken (zowel stageboeken als bachelorproeven) voldoet aan de vooropgestelde kwaliteitscriteria.

Pagina 6 van 15 De commissie stelde vast dat de afgestudeerde studenten van zowel het reguliere programma als in het studietraject voor werkstudenten op beide locaties voldoen aan de vereisten van een professionele bachelor Verpleegkunde. Tijdens het bezoek kon zij vaststellen dat de vooropgestelde competenties werden bereikt, De opleiding slaagt er volgens de commissie in om studenten af te leveren die voldoen aan de vereisten van een professionele bachelor verpleegkunde, ondanks het feit dat de brede inzetbaarheid bij bepaalde keuzetrajecten niet steeds gegarandeerd lijkt. De alumni zijn globaal tevreden over hun opleiding.

Europese richtlijn

De NVAO ontving de aanvraag van de instelling op 16 juni 2014 en stelde toen vast dat de aanvraag niet in behandeling kon worden genomen. In het visitatierapport geeft de commissie weliswaar een positief advies over de opleiding, maar tegelijkertijd rapporteert de commissie dat zij zich onthoudt van een uitspraak over het voldoen van de opleiding aan de Europese richtlijn met betrekking tot het klinisch onderwijs; een voorwaarde voor accreditatie.

De NVAO dient een oordeel te vellen over het al dan niet voldoen van de opleiding aan de Europese richtlijn. Art. II.67, lid 5 van de Codex Hoger Onderwijs vermeldt letterlijk dat het oordeel over het al dan niet voldoen aan de Europese richtlijn genomen wordt in het accreditatiebesluit.

Het bestuur van de NVAO heeft in zijn vergadering van 1 december 2014 beslist dat de visitatiecommissies een bijkomende externe beoordeling dienen uit te voeren op basis waarvan zij een gemotiveerd oordeel uitspreken over het al dan niet voldoen van de opleidingen aan de Europese richtlijn. De grondslag van deze vraag tot een bijkomende externe beoordeling is terug te vinden in artikel II.142, §5 Codex Hoger Onderwijs. De visitatiecommissies publiceren hun gemotiveerd oordeel in een addendum bij de visitatierapporten. Bij mail d.d. 28 april 2015 heeft de NVAO de bijkomende externe beoordeling ontvangen. Hierin geven de visitatiecommissies aan dat elk van de opleidingen niet volledig voldoet aan de Europese Richtlijn.

Om de ontstane status quo te doorbreken is onder regie van de Vlaamse overheid een taskforce groep ingesteld, waarin medewerkers van de Vlaamse minister van Onderwijs en van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, het Vlaams departement Onderwijs, de betreffende hogescholen (vertegenwoordigd door VLHORA) en het werkveld (Zorgnet Vlaanderen, Vlozo, AUVB en ICURO) vertegenwoordigd waren. Deze taskforce groep heeft een voorstel voor oplossing aan de Vlaamse minister van Onderwijs aangeboden. Op 11 september 2015 ging de Vlaamse Regering akkoord met de conceptnota 'professionele bachelor verpleegkunde' waarin de Vlaamse minister van Onderwijs Hilde Crevits het voorstel voor oplossing van de taskforce dat door haar werd overgenomen, presenteert:

- de opleidingen professionele bachelor Verpleegkunde krijgen een studielast van 240 EC;
- de uitbreiding van 180 naar 240 EC gebeurt door middel van een (extra) contractstage + de gedeeltelijke indaling van de bachelor-na-bachelor die reeds werd ingericht met het oog op verdere specialisatie of het schakelprogramma naar de master verpleegkunde;
- de opleidingen worden alle generiek van aard, zodat afgestudeerden aan de slag kunnen in alle settings van de zorg.

Pagina 7 van 15 De opleiding heeft vervolgens de gelegenheid gekregen om via het aanleveren van aanvullende informatie een nieuw curriculum aan de NVAO voor te leggen dat voldoet aan bovengeschetst voorstel. Op 25 maart 2016 heeft de NVAO de aanvullende informatie ontvangen en vervolgens aan de (nieuwe) visitatiecommissie voorgelegd.

De opdracht aan de commissie was als volgt:

- Voldoet het nieuwe curriculum aan de decretale norm van 240 EC;
- Voldoet de omvang van het klinisch onderwijs in het nieuwe curriculum aan de Europese richtlijn (minimaal 2300 uren klinisch onderwijs (90 EC) en minimaal 1533 uur theoretisch onderwijs (60 EC));
- Is er sprake van een generiek curriculum waarin de zeven domeinen in het klinisch onderwijs, zoals benoemd in de Europese richtlijn, worden doorlopen, zodat iedere afgestudeerde bachelor in de verpleegkunde aan de slag kan in alle settings;
- Is de uitbreiding van 180 naar 240 EC gebeurd door middel van een (extra) contractstage en de gedeeltelijke indaling van de bachelor-na-bachelor die reeds werd ingericht met het oog op verdere specialisatie of het schakelprogramma naar de master verpleegkunde;
- Formuleer aanbevelingen ten behoeve van de verdere uitbouw van het nieuwe curriculum.

Op 17 mei 2016 heeft de commissie een positief advies aan de NVAO uitgebracht over het nieuwe curriculum. Het positieve advies neemt de NVAO over met dit voornemen tot positief besluit over accreditatie met beperkte geldigheidsduur voor de periode studiejaar 2015-2016 tot en met 2017-2018. Deze periode geldt als periode waarin de opleiding laat zien dat zij de curriculumverlenging kwaliteitsvol weten te implementeren. Gelet dat het nieuwe curriculum een uitbreiding van de studieomvang betreft met inhoudelijke wijzigingen aan het oude curriculum tot gevolg, beoordeelt de NVAO de kwaliteit van de opleiding als voldoende met beperkte geldigheidsduur. Een positief advies van de commissie over de kwaliteit van de implementatie van het nieuwe curriculum, nadat een eerste cohort studenten het nieuwe curriculum heeft doorlopen, is een voorwaarde om de accreditatie met beperkte geldigheidsduur om te zetten naar een onvoorwaardelijke accreditatie die loopt tot en met het studiejaar 2022-2023, gerekend vanaf 1 oktober 2015, toen de lopende accreditatie administratief met één jaar werd verlengd.

Samenvattend oordeel van de visitatiecommissie (visitatierapport 2016) – beoordeling aanvullende informatie

Het nieuwe curriculum van de opleiding Verpleegkunde aan Odisee voldoet aan de decretale norm van 240 EC. De omvang van het klinisch onderwijs in het nieuwe curriculum voldoet daarnaast ook aan de Europese richtlijn voor minimaal 2300 uren klinisch onderwijs (90 EC) en minimaal 1533 uur theoretisch onderwijs (60 EC). Er is sprake van een generiek curriculum waarin de zeven domeinen in het klinisch onderwijs, zoals benoemd in de Europese richtlijn, worden doorlopen, zodat iedere afgestudeerde bachelor in de verpleegkunde aan de slag kan in alle settings. Het onderwerp Extramuraal zorg is wel wat beperkt aanwezig in het programma gezien de huidige maatschappelijke ontwikkelingen. Er is concreet en goed uitgewerkt hoe de domeinen zijn verwerkt in de stages, maar de uitwerking in het theoretische deel van het curriculum kan meer worden geëxpliciteerd, zodat de eigen vertaling van de richtlijn door de instelling duidelijker naar voren komt. In het bijzonder voor de internationale variant, is het belangrijk om te kijken of de uitgangspunten voldoende terugkomen in de uitwerking van het curriculum zodat het helder wordt voor de opleiding zelf, de student en de commissie .

Pagina 8 van 15 De uitbreiding van 180 naar 240 EC is gebeurd door middel van een (extra) contractstage en, hoewel de documentatie weinig concrete informatie aanreikt omtrent dit punt, ook door de gedeeltelijke indaling van de bachelor-na-bachelor die reeds werd ingericht met het oog op verdere specialisatie of het schakelprogramma naar de master verpleegkunde. Hoewel het panel geen inhoudelijk oordeel kon vormen over deze indaling, zagen zij een versteviging van de wetenschappelijke deskundigheid en de expliciete aandacht voor interprofessionele samenwerking in de leerlijnen verpleegkundige deskundigheid terug in het programma.

Bovenstaande leidt ertoe dat het panel positief oordeelt over de opleiding Verpleegkunde van Odisee. Het panel geeft de opleiding wel de volgende aanbevelingen mee:

1. Bewaak dat de contractstage (2x 400u) aansluit bij de maatschappelijke ontwikkelingen.
2. Zorg ervoor dat de personeelssamenstelling aansluit bij de veranderingen die er geschetst worden.
3. Maak helder welke keuzes er gemaakt zijn om de banaba's te laten indalen in de bachelor.
4. Maak inzichtelijk hoe de 7 domeinen zijn ingedaald in zowel het curriculum als in de stages.
5. Maak inzichtelijk hoe de 7 domeinen worden geborgd in de programma's voor brug-, werk- en verloskunde studenten.
6. Benoem duidelijk de keuzes die ook gelden voor de internationale variant en het traject voor werkstudenten.

Aanbevelingen commissies

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de commissies, in het bijzonder:

- wat de opleiding in Brussel betreft de meer structurele aansluiting bij het werkveld, het vormen van een toetscommissie en de uitbouw van alumniwerking.
- wat de opleiding in Aalst en Sint-Niklaas betreft de verdere uitbouw van internationalisering en het verder operationaliseren van het praktijkgericht onderzoek.

Bevindingen NVAO

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De externe beoordeling is opgesteld en onderbouwd volgens overeenkomstig het toepasselijke Kader voor de opleidingsaccreditatie 2de ronde (8 februari 2013);
- De visitatiecommissie heeft voor de externe beoordeling het door de VLUHR vastgestelde visitatieprotocol gevolgd;
- De externe beoordeling verschaft inzicht in de samenstelling van de visitatiecommissie;
- De externe beoordeling bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

Pagina 9 van 15 **Besluit²**

betreffende de accreditatie van de Bachelor in de verpleegkunde (professioneel gerichte bachelor) van Odisee.

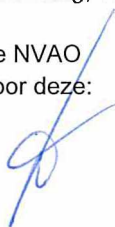
De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder de artikelen II.133-II.149, besluit de NVAO accreditatie met beperkte geldigheidsduur te verlenen aan de opleiding Bachelor in de verpleegkunde (professioneel gerichte bachelor) georganiseerd door Odisee. De opleiding bachelor in de verpleegkunde (professioneel gerichte bachelor) wordt aangeboden te Aalst, Brussel en Sint-Niklaas zonder afstudeerrichtingen en met een traject voor werkstudenten. De kwaliteit van de opleiding is voldoende met beperkte geldigheidsduur.

De accreditatie met beperkte geldigheidsduur geldt van 1 oktober 2015 tot en met 30 september 2018.

Den Haag, 13 juli 2016

De NVAO
Voor deze:

Marc Luwel
(bestuurder)

² Het ontwerp accreditatiebesluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. Bij e-mail 8 juli 2016 heeft de instelling gereageerd op het ontwerp accreditatiebesluit. Dit heeft geleid tot enkele aanpassingen.

Pagina 10 van 15 **Bijlage 1: Globale oordelen commissie**

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het globaal oordeel van de commissie weer, alsook het eindoordeel.

Opleiding te Brussel

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel Regulier traject	Oordeel Studietraject voor werkstudenten
1. Beoogd eindniveau	G	G
2. Onderwijsproces	G	G
3. Gerealiseerd eindniveau	G	G
Eindoordeel³	G	G

Opleiding te Aalst en Sint-Niklaas

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel Regulier traject	Oordeel Studietraject voor werkstudenten
1. Beoogd eindniveau	G	G
2. Onderwijsproces	G	V
3. Gerealiseerd eindniveau	G	G
Eindoordeel	G	G

³ Gelet dat het nieuwe curriculum een uitbreiding van de studieomvang betreft met inhoudelijke wijzigingen aan het oude curriculum tot gevolg, beoordeelt de NVAO de kwaliteit van de opleiding als voldoende met beperkte geldigheidsduur

Naam instelling	Odisee
Adres instelling	Warmoesberg 26 B-1000 Brussel
Aard instelling	ambtshalve geregistreerd
Naam associatie	Associatie KU Leuven
Naam opleiding (Graad, kwalificatie, specificatie)	Bachelor in de verpleegkunde
Niveau een oriëntatie	professioneel gerichte bachelor
Bijkomende titel	verpleegkundige
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	– geen – ja
Onderwijstaal	Nederlands
Vestiging(en) opleiding	Aalst, Sint-Niklaas, Brussel
Studieomvang (in studiepunten)	180 (vanaf academiejaar 2016-2017: 240)
Vervaldatum accreditatie, tijdelijke erkenning of erkenning nieuwe opleiding	30 september 2015
Academieja(a)r(en) waarin opleiding wordt aangeboden	Alle academiejaren
(Delen van) studiegebied(en)	Gezondheidszorg
ISCED benaming van het studiegebied	72 Health/ 723 Nursing and caring

De domeinspecifieke leerresultaten vormen één geheel. De professionele uitoefening van het beroep vereist de integratie van al deze verschillende leerresultaten. De kwaliteit en de professionaliteit van de beroepsuitoefening hangen af van de integratie van de leerresultaten. De professionele zorg op maat kan maar gerealiseerd worden dankzij wetenschappelijke fundering, ethische bewogenheid, verpleegkundige visie op zorg, interprofessioneel efficiënte communicatie en samenwerking, adequate organisatie en coördinatie van de intra-, trans- en extramurale zorg. Continue reflectie, kritische ingesteldheid, bijsturing en persoonlijke professionalisering waarborgen de kwaliteit van zorg binnen de snel evoluerende gezondheidszorg. Uitgaande van deze integratieve en holistische visie op verpleegkunde wordt in de leerresultaten steeds de term zorgvrager gebruikt. Dit beduidt de zorgvrager en zijn omgeving, dus het volledige cliëntsysteem⁴.

1. Bouwt autonoom binnen een multiculturele omgeving een professionele relatie op met de zorgvrager die gericht is op het somatisch, sociaal, psychisch en existentieel welbevinden van deze, zowel in vertrouwde, als in niet-vertrouwde en/of complexe zorgsituaties.
2. Verleent evidence based en theoretisch onderbouwde verpleegkundige zorg op basis van klinisch redeneren en een attitude van verantwoordelijkheidszin, een ruime mate van initiatief en proactiviteit, conform de algemene en beroepsgerelateerde wetgeving.
3. Verleent zowel in eenvoudige als complexe en gespecialiseerde zorgsituaties cliëntgerichte en –gestuurde verpleegkundige zorg op maat, gebruik makend van de gepaste technologie en met aandacht voor structuur, stiptheid en nauwkeurigheid teneinde de veiligheid van de zorgvrager te waarborgen in de concrete handelingen.
4. Neemt autonoom initiatieven inzake preventie en past deze op alle niveaus adequaat toe. Organiseert op methodische wijze gezondheidspromotie en patiënteneducatie aan individuen en groepen. Stimuleert een gezondheidsbevorderend gedrag bij de zorgvrager(s).
5. Is zich bewust van de waarden en normen van zichzelf en de zorgvrager en hoe deze het professioneel handelen als verpleegkundige beïnvloeden. Handelt op ethisch verantwoorde wijze. Vervult een voorbeeldfunctie voor anderen.
6. Ontwikkelt op basis van theoretische kaders, internationale referenties en ervaring een persoonlijke visie op verpleegkunde en een constructief-kritische ingesteldheid.
7. Bouwt intra- en interprofessionele relaties op en werkt efficiënt samen in het kader van *gemeenschappelijke zorgdoelstellingen*.
8. Communiceert op een efficiënte en gestructureerde wijze zowel mondeling als schriftelijk over de zorgrelatie, de zorginhoud en het zorgproces met alle betrokkenen in de vakterminologie en aangepast aan de gesprekspartner.

⁴ *Zorgvrager betekent zowel cliënt, patiënt als familie en belangrijke anderen*

Pagina 13 van 15 9. Organiseert en coördineert autonoom en in overleg met andere zorgverstrekkers intra-trans- en extra-murale zorg.

10. Bewaakt en bevordert de kwaliteit van de individuele en globale zorgverlening binnen de eigen organisatie.

11. Instrueert, coacht en geeft leiding aan leden van een gestructureerd team.

12. Zoekt op een gerichte en methodische manier vak- en wetenschappelijke literatuur op, beoordeelt de relevantie en bruikbaarheid ervan, integreert nieuwe inzichten in de beroepsuitoefening en ontwikkeling, participeert aan praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek.

13. Draagt als autonome professional actief bij tot de profilering van het beroep, heeft een brede kijk op het maatschappelijk gebeuren en staat kritisch ten opzichte van een economisch, sociaal en ethisch beleid.

14. Reflecteert continu op het eigen verpleegkundig handelen, analyseert zijn leerbehoeften en vertaalt deze autonoom in initiatieven tot professionalisering en evenwichtig functioneren.

Voorzitter:

- Bart Coigniez, algemeen directeur, VZW Vincenthof.

Leden:

- Koen Balcaen, verpleegkundig directeur, Universitair Ziekenhuis Leuven;
- Paul de Raeve², secretary-general – European Federation of Nursing Associations (voor de bezoeken aan Vives Zuid, Hogeschool West- Vlaanderen en Vives Noord);
- Gert Peeters, administratief manager, Universitair Psychiatrisch centrum KU Leuven (voor het bezoek aan Katholieke Hogeschool Sint-Lieven);
- Caroline Van Mierlo-Renia, directeur Verpleegkundige Studies, Hogeschool Arnhem en Nijmegen (onderwijskundig -lid);
- Freya Beens, studente professioneel gerichte bacheloropleiding Verpleegkunde, Erasmushogeschool Brussel (student-lid).

De commissie werd ondersteund door Filip Lammens, stafmedewerker kwaliteitszorg verbonden aan de Cel Kwaliteitszorg van Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad, secretaris.

- Alain Antierens , RN, MSc, PhD-candidate Ghent University, Directeur patiëntenzorg BZIO (Revalidatieziekenhuis Imbo, Woonzorgcentrum “Het Verhaal” en Gezondheidscentrum Koninklijke Villa);
- Elsbeth Bakker, afgestudeerd verpleegkundige en onderwijskundige, curriculum coördinator bij de opleiding tot Verpleegkundige, Hogeschool Leiden;
- John de Best, Msc, Docent/onderzoeker aan de Hogeschool van Amsterdam, faculteit gezondheid, opleiding verpleegkunde en promovendus "interprofessioneel onderwijs";
- Drs. Els Mulder Msc, afgestudeerd (kinder)verpleegkundige en organisatiemanagement, opleidingsmanager van de opleidingen Oefentherapie Cesar en Huidtherapie a.i., Hogeschool Utrecht;
- Drs. Rudi Logist, afgestudeerd bachelor in de verpleegkunde en kinderverpleegkundige, dagelijks verantwoordelijke WZC Dijkenhof te Leuven;
- Marc Vandergraesen, gegradueerd verpleegkundige, licentiaat ziekenhuiswetenschap en master in de sociale leer. Momenteel algemeen directeur Psychiatrisch centrum Zoete Nood Gods te Lede. Tevens bestuurder woonzorgcentrum Mariatroon te Dendermonde, Avondvrede te Gent en Centrum Geestelijke gezondheidszorg zuid Oost-Vlaanderen.